

Zabardast

Ta deer kha research kry. Ao sta lekal um sahe di.

Good

س: چار بيتہ خہ تہ وائی او د بيتو چار بيتي اقسام پہ

مثالو دوسره واضح کری

چار بيتہ: د تي نہ پس پہ اولسي ادب کيني چار بيتہ

چہر مقبول او ندرہ دانگوني صنف دے - داهم

يو چہر نوہ صنف دی جي پنتائے ئي چہر پہ شوق وائی

چار بيتہ کيني، بلکہ خنگہ جي ئي دہوم تہ ظاہرہ

خہ، خاور بتونہ وک د تسر دشمر نہ پس دري دري

صهری وک او خاور مہ صهری ئي دسر پہ وزن وک

چيني چار بيتي د سیرا بونہ پہ لحاظ او ب دے وک او

چيني لکوي وک

د چار بيتي پہ بارہ کيني و ئيلے کيري جي دا بہ چار خور

بيتونہ لری لیکن ہمیش خلیل صہاب وک جي داسی

ہم نہ دے - چار بيتہ کيني ددرونہ تر لس صہرہون

پوری ہشتہ

د چار بيتي مان چہرہ پراخہ دے. پہ دک کيني شاعران

ہر خہ خا ئیوی بلکہ او ب دہ قیصہ او ب دہ جنگونہ

موضوع

د چار بيتي خہ مخصوص موضوع نہ وک پہ دے

صنف کيني تاریخی واقعات، داستانونہ، قیصہ،

مدہ بیہ واقعات، جنگونو تذکرہ او دے عشق او

عجبت سوزناٹ اظہار کولپ ہشتی -

د چار بيتي شاعران: چيني داسی چار بيتي وک جي

شاعران ئي معلوم وک او چيني نا معلوم وک - چيني

چيرت وائي جي ٻه چار بيتا ڪيئي نيات ٻرڻه
دلزلو ڏهه نيات ٻيڪيئي ڪه ٻرڻه لري احمد دين
قهر دين، صالح محمد، محمد ايوب خان توکل افاضيل
دچار بيتي ٻه ٽه و استادانو ڪيئي مشهور دي معلوم
اونه معلوم شاعران دوا ٻه ٻيڪيئي ٻرڻه لري.

دچار بيتي قسمونه : ڪوئي چار بيتي جي لسان ته

رائل دي لود هئي ٻه شماره قسمونه دي - ٻه دي
بانڌڪا ڏهه ٻيڪيئي صاحب دوا لٽا يونه دچار
بيتي ٽڪوان شاعران دي ٻه هئي ڪيئي قسم قسم
دڪوام دخيال مطابق ٻه ٻه ٻه ٻه دي.

سادا چار بيته - ٻه دي ڪيئي اڪثر شاعر د رديف
خيال نه سائي او ڪر خيال سائي او چار بيته روانه
ٿيا - ٻه چار بيتا ڪيئي شاعر ڪله يو د شمر ڪو ٻه دي
مطلع ڪي دي بيا ٻيڪيئي بندونه ڪي دي - ٻه هر بند
ڪيئي دوا، دي مصرع ٿي، ڏلو دمه ياد ديهه ٻيڙه
د مطلع سره هم قافيه داو لڳا - هغه ٿرون روان دي
د مثال ٻه ٽو ڪه :-

د بياره دات او ايه صنم چرته دے
نما د ستر ڪو ٿور د ذل ٿه مرهم چرته دے
موده او شوه جي نه ديني يار نه وينم
دخيل زخمي نه هئي قرار نه وينم
ٻاڻڻه دارو هر نما د غم چرته دے اڻڻه
نما د ستر ڪو ٿور د ذل ٿه مرهم چرته دے

ذنجیری چار بیتہ :- یہ دنجیری چار بیتہ کنبی
 پورہ نہ مصرعہ 7 سیرا ہونو وی کلہ 6 ہم وی
 دی پسی بلہ پورہ پونہ وی ہفہ ہکر او وزن کنبی
 وی . دی دوارہ کنبی یو یولفظ ایل بیل (یل) پہ
 طور دقافیہ نیولے نیولے وی رورستو دیند کمرہ
 دیارہ (۱۸) . دغہ دوا پونہ پسی بلہ پورہ مصرعہ ۱۰ پی
 ہم دغہ وزن کنبی وی جو ہکر کنبی ۱۴ چپو وی
 کلہ ۱۵ ہم شہی دغہ پورہ مصرعی پسی پیا بلہ
 پورہ پونہ وی دغہ پورہ مصرعی سرہ ہم قافیہ
 وی . دارہ نہ پہ ہکر کنبی دھفہ و ہ و صبی پونہ پونہ
 مرہ وی

دستال پہ نونہ :-

بنکلے شال پہ سرڈما
 بنکلی پری کلونہ دی
 بنکلے بنکلے خدک ہی دیدن پسی شیکور دے
 بنکلے ہنک پنگور دے
 بنکلے شال ددین لرم
 بنکلے سپین جین لرم
 بنکلے یو پیزوان دے پہ سرو لٹونہ د مقررڈما
 بنکلے شال پہ سرڈما
 بنکلے ذہ یونسہ سالتہم
 بنکلے دند اسہ سالتہم
 بنکلے دھری گار وار سرے لٹونہ دی لالونہ دی
 بنکلی پری کلونہ دی
 ماتہ لبر نظر او کمرہ

نیکل ہی اور بل دے الوول پٹہ وروٹو خود دے
نیکل ہی تنگ تنگ خود دے

دمکالمی پہ شکل چار بیتہ :- کئی محققین وائی
چی پہ چار بیتہ کسبی دمکالمی شکل ہم نشتہ۔
لنگہ لنگہ یو طرف نہ اول عاشق عبر بیز کا اوبل
طرف نہ عاشقہ
دمتال پہ توچی
مانشوقہ :-

دو روٹو خال جاسر دادوینہ
دانوڑی زلفے ہی فوٹو نہ لرم
ہلکہ لوی ہی بہاروینہ
خان دی سناتہ چیر عکیزو نہ لرم
جما صورت دکلو بناروینہ
پہ اور بل نہ و نہ تقا ویزو نہ لرم
افسون کرم جادو کرو پہ نشان
ستر ہی بنار کمرہ لہ دورینہ سرہ

عاشق

افسون دی اکرو جادو گری جینی
پہ کچھ ماہ راٹھ رنٹوڑی کمرہ
دانوڑی زلفے دی لیبکری جینی
ہسے پہ دار لنگہ منصور دی کمرہ
بیٹا و رشم دنا خبرو پہ نشان
چی بولہ دبلہ اکرو عینہ سرہ

پنلج چار بیتہ :- دا چار بیتہ ہم و اضیٰ خدو قال لری
سر کسبی او بندو کسبی د مصر کو سره نیمی نیمی نوقی
لری او ہم یه دا وجه ورته نیلج چار بیتہ وائی
د مثال په توگه :-

خوری وری د کا زلفی په رخسار نیی شی
ور کوی د عطر ونم
بلبل ور بیی تل سر یه چفار نیی شی
زده عیاستو قلم

سوره او کمره بنده چار بیتہ :-
داد و اده چار بیتہ تره پر حده مماثلت لری

سوره چار بیتہ :- سوره چار بیتہ کسبی سر خلود مصرعی
وی جو ده جو ده هم هم قافیہ وکای - یو بحر او یو
وزن وکای - بندو نو کسبی اخرته د سر لسه د جو ده مصرعی
صرف دوه راو د شی - د کا دوه و جو ده مصرعی کسبی
یو د چار بیتہ د سر دوه و می جو ده کا سره هم قافیہ کمره
شی او بله د سر دوه و نیم جو ده کا سره هم قافیہ
کمره شی

د مثال په توگه :-

د عم عمرعی تیر لیر کا بی له یاره
یقین نه دے چی می اوج دستر گولم شی
د عرض احوال می و وایه زیاده
که زما جانان ز طاسره همدم شی

د غم هر چا تر تیره صدکا تیر کړو
 لا د باسه پری د سبوا او د ښت کلونه
 بیتانه معاشش د ما د نظر، گند لیر کړو
 دا تلخی مې نه که خلی نه تالونه
 که هر خوی صبر حال له زهه چایپیره کړو
 دانه غواړی کبیرا! دستا زلفی و لونه

بند

په هېڅ رنگ به دي لاله نه شتم له د جاده
 که مې سر دعا شقی په تیغ فلام نشي

جوه

کمره بندۀ چا د بینه :- کمره بندۀ چا د بینه کبني هم
 سر کبني خلود صبر مې وې خود دي بند و نو کبني هم
 لوی مې جوړه جوړه او کمره کمره سره خپلو
 کبني هم فافیه وې
 د مثال په توگه :-

ور پیر کا یم نکه باران
 هر شې غازی افسرد حانا کبني
 مینه پتنگ لری د ناره سره
 خیر کا لیمه د شالیماره سره